

KS. JAN SZLAGA

KRONIKA SZKOŁY BIBLIJNEJ PRZY KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM ZA ROK AKADEMICKI 1977/78

I. KRONIKA WYDARZEŃ

1. Prace Szkoły Biblijnej skupiały się wokół następujących katedr: Egzegezy Ksiąg Historycznych i Dydaktycznych ST (kierownik: ks. prof. nadzw. dr hab. Lech R. Stachowiak, asystent: ks. dr Antoni Tronina), Egzegezy Ksiąg Prorockich ST (kierownik: ks. doc. dr hab. Józef Homerski), Egzegezy Ksiąg Narracyjnych NT (kierownik: ks. prof. zw. dr Feliks Gryglewicz, od 1 III 1978 p.o. ks. dr hab. Jan Szlaga), Egzegezy Literatury Epistolarniej NT (kierownik: o. prof. nadzw. dr hab. Hugolin Langkammer, st. asystent: ks. dr Ryszard Rubinkiewicz), Teologii Biblijnej ST (kierownik: ks. doc. dr hab. Marian Filipiak), Teologii Biblijnej NT (kierownik: ks. doc. dr hab. Józef Kudasiewicz).

2. W dniu 1 X 1977 r. rozpoczął pracę w Szkole Biblijnej jako starszy asystent ks. R. Rubinkiewicz; w dniu 17 II 1978 r. uzyskał on na Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie stopień doktora nauk biblijnych na podstawie rozprawy *L'Apocalypse d'Abraham (en slave)*, pisanej pod kierunkiem R. Le Deaut. Awans na asystenta otrzymał ks. A. Tronina, dotychczasowy stażysta.

3. Z dniem 1 III 1978 przeszedł na emeryturę ks. F. Gryglewicz, zatrudniony na KUL od 1950 r. Za ponad 25-letnią pracę na Uczelni otrzymał nagrodę Rektora KUL za całokształt swej działalności naukowo-dydaktycznej. Na podstawie uchwały Rady Wydziału Teologicznego Szkoła Biblijna przygotowała księgę pamiątkową poświęconą uczczeniu 70-lecia urodzin Profesora.

4. Gościem Szkoły Biblijnej był w dniach 7-8 XI 1977 ks. bp A.L. Descamps, rektor Katolickiego Uniwersytetu w Louvain, sekretarz Papieskiej Komisji Biblijnej, który wygłosił dwa odczyty na temat zmartwychwstania Chrystusa według relacji ewangelijnych.

5. W dniach 4-11 XII 1977 Szkoła Biblijna zorganizowała VI Tydzień Biblijny, poświęcony tym razem problematyce mariologicznej. Referaty (tytuły podane są w II części kroniki) wygłosili kolejno: ks. M. Filipiak, ks. A. Tronina, ks. J. Kudasiewicz, ks. L. Stachowiak, ks. F. Gryglewicz, o. H. Langkammer, ks. J. Szlaga, ks. R. Rubinkiewicz; w łączności z Tygodniem w kościele akademickim KUL konferencje biblijno-ascetyczne głosili doktoranci Szkoły i Wydziału Teologicznego: ks. J. Florek, ks. J. Nagórny, ks. F. Sulc, ks. T. Siudy, ks. E. Pohorecki. Wszystkie referaty oraz homilie wejść w skład księgi pamiątkowej ku czci ks. prof. Gryglewicza.

6. Stopnie naukowe w roku sprawozdawczym otrzymali następujący studenci i absolwenci: stopień doktora teologii w zakresie nauk biblijnych: ks. Jan Tadeusz Jachym (rozprawa: *Odpowiedzialność indywidualna w Ez 18 w świetle tradycji kapłańskiej i deuteronomicznej*, promotor: ks. L. Stachowiak, 14 XI 1977), Wojciech Kowalski SDS (*Bojaźń Boża w świetle Psalmów*, promotor: ks. prof. S. Łach, 19 XII 1977), ks. Edward Chmura (*Syjon w hymnach Psalterza*, promotor: ks. S. Łach, 20 I 1978), ks. Augustyn Eckmann (*Imię Boże w Psalterzu*, promotor: ks. S. Łach, 20 I 1978), ks. Mirosław Kokot (*Znaczenie obłoku w synoptycznych opisach*

przemienienia Pańskiego, promotor: ks. F. Gryglewicz, 24 V 1978), ks. Adam Odzimek (*Hellenistyczna i judaistyczna literatura o męczennikach a Łukaszowy opis męki Jezusa*, promotor: o. H. Langkammer, 8 VI 1978). Nadto nostryfikowano dyplomy doktorskie ks. Tadeusza Penara i ks. Stanisława Wypycha;

stopień magistra i licencjata teologii: Urszula Szwarz, Barbara Terlecka;

stopień magistra teologii: ks. Stefan Baranowski, ks. Franciszek Bortnowski, Roman Dudzick, ks. Adam Fołta, Janusz Grodecki, Krzysztof Kabat, Anna Kamieniak, ks. Piotr Kapliński, ks. Zdzisław Karczewski, ks. Henryk Kilaczyński, ks. Stanisław Kopeć, Tomasz Koszyk, Marian Kowalski, Tadeusz Krawczyk, Stefan Kuk, s. Wanda Kwas, ks. Jerzy Kwiatkowski, Henryk Lemberski, ks. Ryszard Moń, Józef Oszałdowski, Krzysztof Ośka, Piotr Pikula, ks. Mieczysław Pyrek, ks. Stanisław Sojka, Jerzy Stadnik, ks. Andrzej Szeciw, Roman Tkacz, ks. Józef Tomaszewski, Jan Turkiel, ks. Józef Warga, ks. Stanisław Wypych, ks. Krystian Ziaja.

II. Działalność naukowa Księży Profesorów

Ks. prof. dr Feliks Gryglewicz

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Obraz duchowości Najśw. Maryi Panny*. Lublin 8 XII 1977.
2. *Patrzanie na Jezusa w świetle czwartej Ewangelii*. Kraków 30 V 1978.
3. *Janowy Kościół a teologia czwartej Ewangelii*. Kielce 16 IX 1978.

Prace wydrukowane

1. „Ja jestem” w Janowej Ewangelii. W: *Materiały pomocnicze do wykładów z biblistyki*. T. 2. Lublin 1977 s. 219-231.
2. *Jezus przed Piłatem*. W: *Męka Jezusa Chrystusa*. Pod red. F. Gryglewicza. Lublin 1978 s. 45-57.
3. *Maltretowanie Jezusa*. W: *Męka Jezusa Chrystusa* s. 59-65.
4. *Duch Święty a Jezus Chrystus w czwartej Ewangelii*. RTK 24: 1977 z. 1 s. 47-57.
5. Streszczenia 89 polskich artykułów biblijnych w „Internationale Zeitschriftenschau für Bibelwissenschaft und Grenzgebiete” 24: 1977-78.
6. Nadto redakcja dwóch kolejnych tomów serii PNT: *List do Rzymian* i *List do Galatów*.

O. prof. dr hab. Hugolin Langkammer

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Maryja pod Krzyżem Chrystusa*. Lublin 9 XII 1977.
2. *Natchnienie biblijne i bezbłądność Pisma św.* Opole 5 IV 1978.
3. *Cykl wykładów gościnnych na Uniwersytecie w Monachium w czerwcu 1978 na temat: Chrystologia kosmiczna Nowego Testamentu*.
4. *Technika hermeneutyczna w teologii św. Pawła*. Kielce 5 IX 1978.

Prace wydrukowane

1. *Ewangelia według św. Marka. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz.* Poznań 1977 ss. 415.
2. *Początki chrystologii Nowego Testamentu.* Zarys. Lublin 1977 ss. 70.
3. *Poczuwalne słowa z krzyża.* W: *Męka Jezusa Chrystusa.* Pod red. F. Gryglewicza. Lublin 1978 s. 75-85.
4. *O interpretacji cudów Jezusa.* RBL 31:1978 s. 193-198.

Ks. prof. dr hab. Lech R. Stachowiak

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Biblistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

Maryja w Kanie Galilejskiej. Lublin 7 XII 1977.

Prace wydrukowane

1. *Filologiczne uwagi do Reguły Zrzeszenia 1QS II, 11-IV, 1.* W: *Materiały pomocnicze do wykładów z biblistyki.* T. 2. Lublin 1977 s. 141-163.
2. *Grzech narodu wybranego i możliwość ratunku wg Iz 1, 2-17.* RTK 24:1977 z. 1 s. 5-19.
3. *W poszukiwaniu parenezy w Starym Testamencie.* CT 48:1978 fasc. 2 s. 37-57.
4. *Katolicka biblistyka polska (1900-1945).* W: *W kierunku kultury chrześcijańskiej.* Warszawa 1978 s. 551-567.
5. *Pouczenia etyczne w literaturze międzytestamentalnej.* CT 48:1978 fasc. 3 s. 43-62
6. *IX międzynarodowy Kongres Organization of the Study of the Old Testament w Göttingen (21-26 1977).* ZNKUL 21:1978 z. 1 s. 90-91.

Ks. doc. dr hab. Józef Kudasiewicz

Zjazdy naukowe

1. *Sesja naukowa kierowników katedr homiletyki ATK i KUL.* Warszawa 17 V 1978.
2. *XVI Kongres Biblistów Polskich.* Kielce 4-6 IX 1978.
3. *Kurs Homiletyczno-katechetyczno-liturgiczny.* Warszawa 11-13 IX 1978.

Referaty

1. *Matka Boża w Ewangelii dzieciństwa według św. Łukasza.* Lublin 6 XII 1977.
2. *Biblia w przepowiadaniu – refleksje metodologiczne.* Warszawa 17 V 1978.
3. *Słowo Boże w odnowionej liturgii pogrzebu.* Warszawa 11 IX 1978.
4. *Starość i ludzie starzy w świetle Pisma św.* Częstochowa 15 IX 1978.

Prace wydrukowane

1. *Rola charyzmatów w Kościele pierwotnym w świetle Listów św. Pawła.* W: *Księga Jubileuszowa 1727-1977. 250 lat Seminarium Duchownego w Kielcach.* Kielce 1977 s. 273-287.
2. *Biblijne podstawy teologii. Refleksje metodologiczne.* W: *Teologia nauką o Bogu.* IV Kongres Teologów Polskich. Kraków – Mogiła 14-16 IX 1976. Kraków 1977 s. 64-83.
3. *Święty Łukasz ewangelista jako pisarz i teolog.* W: *Materiały pomocnicze t. 2 s. 197-218.*
4. *Święty Marek ewangelista jako pisarz i teolog.* „Znak” 29:1977 s. 1279-1304.

5. *Ewangelia dzieciństwa Jezusa – historia czy legenda?* WDr 5:1977 z. 12 s. 41-48.
6. *Formacja biblijna teologów i duszpasterzy w świetle Vaticanum II.* „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 33:1977 s. 172-182.

Ks. doc. dr hab. Józef Homerski

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Wyjątkowa droga Izraela. Powołanie Izraela.* Lublin 8-10 XI 1977 (4 wykłady).
2. *„To mówi Pan”. O natchnieniu ksiąg świętych.* Lublin 15-17 XI 1977 (4 wykłady).
3. *Starotestamentalne cytaty i aluzje w ewangelicznych opisach męki i śmierci Jezusa.* Nysa 30 IX 1978.

Prace wydrukowane

1. *„Panujący” z Betlejemu (Interpretacja perykopy Mi 5, 1-5).* RTK 23:1976 z. 1 s. 5-16.
2. *Religijno-moralne znaczenie wyroczni o narodach.* W: *Materiały pomocnicze do wykładów z biblistyki.* T. 2. Lublin 1977 s. 65-128.
3. *Śp. O. Ludwik Semkowski (1891-1977).* RBL 30:1977 s. 338-342.
4. *Pod krzyżem Jezusa.* W: *Męka Jezusa Chrystusa* s. 67-74.
5. *Recenzja: Cz. Jakubiec. Księga Hioba (PST VII 1).* Poznań 1974 – RTK 23:1976 z. 1 s. 104-106.
6. *Recenzja: J. Łach. Księgi Samuela (PST IV 1).* Poznań 1973 – RTK 23:1976 z. 1 s. 107-108.

Ks. doc. dr hab. Marian Filipiak

Referaty

Protoewangelia Rdz 3, 15 w starotestamentalnej teologii nadziei. Lublin 4 XII 1977.

Prace wydrukowane

1. *Protoewangelia Rdz 3, 15: pierwsza ewangelia czy ewangelia pierwotna?* W: *Materiały pomocnicze t. 2.* s. 51-63.
2. *Jednostka a „wspólnota” w Starym Testamencie* (wspólnie z W. Piwowarskim). „Znak” 29:1977 s. 1320-1333.
3. *Życie ludzkie w świadectwie Biblii.* RTK 24:1977 z. 1 s. 21-29.
4. *Kronika Sekcji Biblijnej Wydziału Teologicznego KUL za rok akademicki 1975/76.* RTK 24:1977 z. 1 s. 79-84.
5. *Dlaczego czytam Pismo święte?* „Przewodnik Katolicki” nr 22 z 28 V 1978.
6. *Ks. Prof. dr W. Granat laureatem nagrody im. Ks. I. Radziszewskiego.* „Przewodnik Katolicki” nr 19 z 7 V 1978.

Ks. dr hab. Jan Szlaga

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Zbawczy aspekt zmartwychwstania Chrystusa*. Pelplin 20 X 1977.
2. *Dialog Jezusa z Samarytanką. Jezus jako dawca wody żywej*. Włocławek 7 XI 1977 (3 wykłady).
3. *Jaką Ewangelię przepowiadać?* Pelplin 8-9 XI 1977.
4. *Stary Testament w liturgii czytań mszalnych*. Pelplin 8 XI 1977.
5. *Wskrzeszenia zmarłych w tradycjach o Eliaszu i Elizeuszu a rozwój idei życia po śmierci*. Pelplin 8 XI 1977.
6. *Pełnia objawienia w Chrystusie*. Lublin 22-24 XI 1977 (4 wykłady).
7. *Syn człowieczy, Syn Boży*. Lublin 29 XI-1 XII 1977 (4 wykłady).
8. *Maryja podczas publicznej działalności Jezusa*. Lublin 10 XII 1977.
9. *Królestwo Boże a Kościół*. Lublin 28 II-2 III 1978 (4 wykłady).
10. *Maryja w Ewangelii według św. Marka*. Toruń KIK 26 V 1978.

Prace wydrukowane

1. *Jahwe buduje królestwo na Syjonie – Iz 28, 16-17*. W: *Materiały pomocnicze t. 2 s. 129-140*.
2. *Po śmierci a przed zmartwychwstaniem*. W: *Męka Jezusa Chrystusa s. 87-96*.
3. *Czas narodzin Jezusa Chrystusa*. „Znak” 29:1977 s. 1305-1319.
4. *Żertwa Chrystusa – arcykapłana Nowego Przymierza*. RTK 24:1977 z. 1 s. 69-77.
5. *Personalistyczna koncepcja wiary według Listu do Hebrajczyków*. ZNKUL 21:1978 z. 1 s. 41-47.
6. *Recenzja: Egzegeza Ewangelii św. Jana*. Pod red. F. Gryglewicza. Lublin 1976 – RBL 30:1977 s. 282-283.
7. *Recenzja: „Studia Gnesnensia”*. T. 1. Gniezno 1975 – RTK 24:1977 z. 1 s. 87-88.
8. *V Tydzień Biblijny na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*. RBL 30: 1977 s. 217.
9. *Kronika Sekcji Biblijnej Wydziału Teologicznego KUL za rok akademicki 1974/75*. RTK 23:1976 z. 1 s. 97-104.
10. *Szkoła Biblijna Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. „Biuletyn Informacyjny KUL” 6:1977 z. 2 (12) s. 9-16.
11. *Udział Sekcji Bibliistów Polskich w Kongresie Teologów (Kraków 14-16 września 1976 r.)*. RTK 24:1977 z. 1 s. 87.

Ks. dr Ryszard Rubinkiewicz

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Propozycja symbolicznej interpretacji Apokalipsy Abrahama 1-6*. Kraków 1 X 1977.
2. *Sara – matka Izaaka, Maryja – Matka Jezusa. Próba odnalezienia typologii w świetle literatury judaistycznej*. Lublin 11 XII 1977.
3. *Z badań nad literaturą pseudepigraficzną ST*. Kielce 5 IX 1978.

Prace wydrukowane (dotychczas w Kronice nie odnotowane)

1. Rec.: S. Johnson. *The Theology of the Gospels*. London 1966 s. 199 – RBL 22:1969 s. 55-56.

2. Rec.: I. de la Potterie, St. Lyonnet. *La vie selon l'Esprit, condition du chretien*. Paris 1965 – STV 7:1969 s. 329-332.
3. *Działalność piśmiennicza Salezjanów Inspektorii św. Jacka w Polsce w latach 1898-1973*. „Nostra” 28:1973 s. 36-50.
4. *Znaczenie otwarcia oczu u Łk 24, 31*. W: *Studia z teologii św. Łukasza*. Pod red. F. Gryglewicza. Poznań 1973 s. 179-189.
5. Red.: H. Langkammer. *Księgi Ezdrasza – Nehemiasza*. Poznań 1971 – RB 81:1974 s. 272-274.
6. *Apokalipsa Abrahama*. RBL 27:1974 s. 230-237.
7. *Kapłaństwo Chrystusa według Hbr 5, 1-10*. „Seminare” 1:1975 s. 7-26.
8. *Ps LXVIII 19(= Eph IV 8) Another Textual Tradition or Targum?* – NovTest 17:1975 s. 219-224.
9. *Badania nad literaturą apokryficzną ST w wersji starocerkiewnosłowiańskiej na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat*. RBL 29: 1976 s. 235-238.
10. *Jezus-Archegos w Liście do Hebrajczyków*. W: *Studia Teologiczne*. Lublin 1976 s. 61-89.
11. *Królestwo Boże a społeczność Izraela w literaturze apokryficzej ST*. W: *Królestwo Boże w Piśmie św.* Pod red. S. Łacha i M. Filipiaka. Lublin 1976 s. 123-134.
12. *Un fragment grec du IVe Livre d'Esdras (chapitres XI et XII)*. „Le Museon” 89:1976 s. 75-87.
13. Rec.: F. Gryglewicz. *Ewangelia według św. Łukasza. Wstęp, przekład z oryginału, komentarz*. Poznań 1974 – RB 83:1976 s. 292-294.
14. Rec.: *Studia z teologii św. Łukasza*. Pod red. F. Gryglewicza – RBL 29:1976 s. 333-335.

Ks. dr Antoni Tronina

Zjazdy naukowe

XVI Kongres Bibliistów Polskich. Kielce 4-6 IX 1978.

Referaty

1. *Maryja – Stolica Mądrości*. Lublin 5 XII 1977.
2. *Biblijna symbolika światła*. Częstochowa 15 IX 1978.

Józef T. Milik. *The Books of Enoch. Aramaic Fragments of Qumrân Cave 4*. Oxford 1976 s. 439 + XXXII plansze.

Wydanie aramajskich fragmentów Księgi Henocha jest obok wzorcowej publikacji „Zwoju Świątyni” dokonanej przez Y. Yadin'a (*The Temple Scroll*. Jerusalem 1977) jednym z najważniejszych wydarzeń w dziedzinie qumranistyki w ostatnich latach. Milik od dawna w licznych artykułach informował o doniosłości tego odkrycia (zob. „Biblica” 32:1951 s. 393-400; RB 65:1958 s. 70-77; HThR 64:1971 s. 333-378 i inne). Obecna praca daje pełne wydanie wspomnianych rękopisów, z szerokim uwzględnieniem całej literatury pseudoepigraficznej związanej z imieniem Henocha. Dzieło swe podzielił Milik na dwie części. Pierwszą stanowi Wprowadzenie (s. 1-138), drugą zaś publikacja tekstów, ich tłumaczenie i komentarz (s. 139-364). Indeksy (s. 365-439) oraz fotografie rękopisów zamykają całość.

Niezwykłe wartościowym opracowaniem jest Wstęp omawiający całokształt cyklu henochi-